

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

4.1 แหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาประมวลผลการวิจัย

แหล่งที่มาของข้อมูลที่นำมาประมวลผลในการจัดทำ SWOT ของการศึกษานี้มาจาก

4.1.1 ข้อมูลการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของประเทศไทยอันประกอบด้วยปรัชญาของการจัดการศึกษาพิเศษ การจัดการศึกษาพิเศษของประเทศไทยในอดีต การจัดการศึกษาโดยองค์กรคนพิการ มูลนิธิ เอกชน และครอบครัว การจัดการศึกษาพิเศษของประเทศไทยในปัจจุบัน และการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามช่วงอายุ

4.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับคนพิการ อันประกอบด้วยพัฒนาแนวคิดเรื่องสิทธิ และความเสมอภาค ตามรัฐธรรมนูญไทย สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคในด้านการศึกษาตามรัฐธรรมนูญไทย และสิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

4.1.3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการประชุมระดมสมอง และการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึก

4.2 การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และข้อจำกัด

จากข้อมูลต่างๆที่ได้ทำให้สามารถที่จะประเมินศักยภาพการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของประเทศไทยโดยใช้วิธี SWOT

4.2.1 จุดแข็ง

4.2.1.1 มีการปรับปรุง แก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่เป็นอุปสรรคหรือจำกัดสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคทางการศึกษาของคนพิการ

4.2.1.2 ภาครัฐมีนโยบายจัดการเลือกปฏิบัติบนหลักฐานสิทธิมนุษยชนตามหลักการขององค์การสหประชาชาติ

4.2.1.3 ภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ได้ตระหนักถึงการจัดการศึกษาให้แก่คนพิการ

4.2.1.4 องค์กรคนพิการมีบทบาทในการผลักดันกฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

4.2.2 จุดอ่อน

4.2.2.1 การเข้าสู่ระบบการศึกษา แม้รัฐธรรมนูญจะบัญญัติให้สิทธิ เสรีภาพและความเสมอภาคแก่คนพิการในด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแก่คนพิการไม่น้อยกว่า 12 ปี แต่ในความเป็นจริงนั้นซึ่งเห็นได้จากตัวเลขสถิติของทางราชการและจากการรับฟังความคิดเห็นในการระดมสมองและการสัมภาษณ์เชิงเจาะลึกพบว่า เด็กพิการประสบปัญหาในการเข้าสู่ระบบการเรียนเนื่องจากมีหลายโรงเรียนไม่พร้อมรับนักเรียนพิการเหล่านี้เข้าเรียน ซึ่งมีจากหลายเหตุผลที่ทางโรงเรียนใช้อ้างในการปฏิเสธไม่รับเด็กพิการเข้าเรียน เช่น ไม่มีบุคลากรที่มีความรู้ในการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ ขาดแคลนบุคลากร อาคารสถานที่ไม่พร้อม เช่น ไม่มีทางลาดสำหรับรถเข็น ไม่มีลิฟท์กรณีห้องเรียนไม่ได้อยู่ด้านล่าง ไม่มีห้องน้ำสำหรับคนพิการ ไม่มีอุปกรณ์การเรียนการสอน ผู้ปกครองนักเรียนปกติมีความรังเกียจ เป็นต้น

4.2.2.2 การติดขัดในเรื่องกฎ ระเบียบ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว และตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 10 กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งกรุงเทพมหานครยังไม่มีกฎ ระเบียบเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่เด็กพิการ รวมทั้งงบประมาณสนับสนุนในเรื่องเหล่านี้ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปด้วยความยากลำบาก บุคลากรครูที่รับผิดชอบดูแลเด็กพิการไม่ได้รับเงินตอบแทนพิเศษ

4.2.2.3 งบประมาณของรัฐไม่เพียงพอ รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้โรงเรียนไม่พอเพียง แม้รัฐจะให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา แต่เนื่องประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา งบประมาณต่างๆ มีจำกัด และต้องนำไปใช้ในด้านอื่นๆ ด้วย งบประมาณในการจัดการศึกษาของคนพิการจะต้องใช้จำนวนมากกว่าเด็กปกติ เนื่องจากการจัดการศึกษาของคนพิการจะต้องใช้วัสดุ อุปกรณ์มากกว่า แพงกว่าเด็กปกติ

4.2.2.4 การขาดแคลนทุนสนับสนุนนักเรียนพิการ คนพิการส่วนมากนั้นมาจากครอบครัวที่ยากจน ทำให้เด็กพิการไม่สามารถเรียนต่อในระดับสูงได้ ทุนการศึกษาส่วนมากมักจะให้แก่เด็กปกติที่มีผลการเรียนดี ส่วนเด็กพิการมักจะขาดแคลนทุนการศึกษา แม้กฎหมายจะ

กำหนดให้รัฐจัดการศึกษาแบบไม่เสียค่าใช้จ่าย แต่ในการศึกษาก็ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ อีก เช่น ค่าใช้จ่ายส่วนตัว ค่ารถโดยสาร เป็นต้น ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายจำนวนไม่น้อย ทำให้เด็กพิการได้รับการศึกษาน้อยเนื่องจากส่วนมากมาจากครอบครัวที่ยากจน

4.2.2.5 ระบบการคัดกรองเด็ก การคัดกรองเด็กพิการแต่ละประเภทแตกต่างกัน โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาเรื่องสติปัญญา เช่น เด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้ (LD) ซึ่งอาจมีปัญหา ระหว่างการแยกเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้จริงๆ กับเด็กที่มีปัญหาด้านการเรียนรู้เทียม ซึ่งอาจเกิด จากการศึกษาที่ขาดประสิทธิภาพในการเรียนการสอน แต่มีปัญหาวว่าโรงเรียนต่างๆ ขาดผู้มีความรู้ในการ คัดกรองแยกประเภทเด็ก เพื่อสามารถแก้ไขเด็กที่มีปัญหาได้อย่างถูกต้อง เพราะเด็กที่มีปัญหาแต่ละ ประเภทไม่เหมือนกัน ต้องใช้วิธีการแก้ไขต่างกัน

4.2.2.6 จำนวนโรงเรียนที่สามารถรับเด็กพิการเข้าเรียนร่วม มีไม่เพียงพอ

4.2.2.7 คุณภาพของโรงเรียนที่ไม่เท่ากัน ซึ่งทำให้มีปัญหาในการเทียบโอน ระหว่างระบบการศึกษาที่แตกต่างกัน รวมทั้งในกรณีที่ครอบครัวจัดการศึกษาแก่เด็กพิการก็ไม่สามารถเทียบความรู้ได้ ซึ่งที่ผ่านมาครอบครัวที่จัดการศึกษาให้เด็กพิการต้องนำเด็กไปสอบเทียบ เพื่อให้วุฒิการศึกษา

4.2.2.8 ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้เรื่องการศึกษาพิเศษ

4.2.2.9 บุคลากรในด้านการศึกษางานบางส่วนยังขาดความเข้าใจ ไม่ตระหนักถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการในด้านการศึกษา

4.2.3 โอกาส

4.2.3.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 เป็นรัฐธรรมนูญที่ได้คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการมากที่สุด รวมถึงทางด้านการศึกษาด้วย

4.2.3.2 พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 ได้ระบุไว้อย่างชัดเจนในเรื่องของสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางด้านการศึกษา

4.2.3.3 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้ปฏิรูปทางการศึกษาที่คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางด้านการศึกษา

4.2.3.4 พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 ได้ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางด้านการศึกษา

4.2.3.5 แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2550 - 2554 ได้ส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษา

4.2.3.6 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 พ.ศ. 2550 - 2554 ที่มุ่งให้คนไทยอยู่ดีมีสุขโดยได้อัญเชิญปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เป็นแนวทางในการนำมาประยุกต์ใช้ และยังคงยึด “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมีเป้าหมายให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน มีความสมดุลในการพัฒนาระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ได้นำเสนอยุทธศาสตร์หลัก 5 ยุทธศาสตร์ เป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศ ในส่วนของคนพิการ ได้ถูกกล่าวถึงไว้ในยุทธศาสตร์การพัฒนากุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้

4.2.4 ข้อจำกัด

4.2.4.1 ด้านการบริหารจัดการ

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนไม่ตระหนักถึงสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของคนพิการ
- 2) ระบบการบริหารจัดการศึกษาสำหรับคนพิการขาดเอกภาพ
- 3) ไม่มีระบบการจัดบริการทางการศึกษาที่เหมาะสม สอดคล้องสำหรับบุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ บุคคลออทิสติก และบุคคลพิการ
- 4) การให้บริการการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับคนพิการเรียนร่วม ยังเป็นเชิงปริมาณมากกว่าจะเป็นเชิงคุณภาพตามหลักการศึกษาพิเศษ
- 5) หลักสูตรการศึกษาที่มีไม่เหมาะสมและสอดคล้องกับความพิการแต่ละประเภท
- 6) การเชื่อมโยงระบบสารสนเทศระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการยังไม่สมบูรณ์
- 7) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการยังขาดความเข้าใจกระบวนการพัฒนาสมรรถภาพคนพิการ
- 8) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการยังขาดการวางระบบการประกันคุณภาพภายในที่ดี

9) สถานศึกษาขาดการบูรณาการทักษะการดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมของ
คนพิการและคนทั่วไป

10) สถานศึกษาขาดการนิเทศ กำกับ ติดตามในทุกด้านจากหน่วยงานต้นสังกัด

11) สถานศึกษาไม่จัดสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมสอดคล้องกับคนพิการ
แต่ละประเภท

12) วิธีการที่จะทำให้คนพิการได้รับการพัฒนาทางการศึกษา ควบคู่กับการ
พัฒนาสมรรถภาพคนพิการอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ยังมีข้อจำกัดมาก

13) สถานศึกษาที่จัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการมีจำกัด

14) สภาพแวดล้อมทางกายภาพในสถานศึกษาไม่เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ

15) ไม่มีระบบการสนับสนุน ช่วยเหลือและพัฒนาคนพิการเข้าสู่ระบบการศึกษา
ทุกรูปแบบอย่างต่อเนื่องและชัดเจน

16) ขาดการส่งเสริม พัฒนาการศึกษานอกระบบ การศึกษาทางเลือก และ
การศึกษาเพื่อการประกอบอาชีพสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

4.2.4.2 ด้านบุคลากร

1) จำนวนบุคลากรสอนคนพิการไม่เพียงพอ และไม่ได้รับการพัฒนาให้มี
ความรู้ความชำนาญในการสอนคนพิการแต่ละประเภท

2) การสนับสนุนเงินเพิ่มพิเศษสำหรับครูอาจารย์ในสถานศึกษา ยังไม่
ครอบคลุมในทุกระดับการศึกษา

3) ขาดบุคลากรมีความรู้ ความชำนาญและทักษะการสอนในกลุ่มสาระวิชาที่
ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคลแต่ละประเภทความพิการ

4) บุคลากรด้านการศึกษาพิเศษยังขาดความรู้ความชำนาญในเรื่องการวิจัย
ควบคู่กับการทำงาน

4.2.4.3 ด้านการให้บริการและคุณลักษณะของผู้รับบริการ

1) ความหลากหลายและซับซ้อนของความพิการในแต่ละคน แตกต่างกันมาก

2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสุขภาพ ขาดโอกาสเข้าถึงบริการ สาธารณะของรัฐ

3) สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ให้แก่นิสิต นักศึกษาพิการของสถาบัน

4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น ได้รับการฝึกทักษะในการสร้างความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อมและการเคลื่อนไหว (Orientation and Mobility : O&M) ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนไม่ได้คิดเลขไม่เป็น มีอยู่จำนวนมาก

6) ภาษามือที่ใช้ในการเรียนการสอนของบุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในสถานศึกษายังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

7) กลุ่มบุคคลที่มีความบกพร่องทางพัฒนาการอย่างรุนแรง (Pervasive Development Disorder) มีข้อจำกัดด้านพัฒนาการเรียนรู้และการดำรงชีวิตอิสระ

8) ขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิการ

การจัดการเรียนการสอนเด็กพิการนั้นจะต้องมีผู้มีความรู้เฉพาะด้าน เนื่องจากคนพิการแต่ละคนมีปัญหาที่แตกต่างกัน การจัดการเรียนการสอนให้เด็กพิการเหล่านั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจทั้งด้านการศึกษาพิเศษ ด้านจิตวิทยา นักอรรถบำบัด นักกายภาพบำบัด เป็นต้น

4.2.4.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์

- 1) วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการมีราคาสูง
- 2) วัสดุอุปกรณ์บางชนิดต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศทำให้มีราคาสูง
- 3) ขาดสถาบันที่มีผู้เชี่ยวชาญในการดูแล พัฒนา ปรับปรุง ซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

4.2.4.5 ด้านผู้ปกครอง

- 1) ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่ประสงค์นำเด็กพิการไปจดทะเบียน ทำให้โรงเรียนไม่ได้รับงบประมาณจากรัฐช่วยเหลือต่างๆ ที่เป็นเด็กพิการ

2) ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการ

3) ผู้ปกครองของเด็กพิการขาดความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กพิการ

4) ผู้ปกครองขาดข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

4.2.4.6 ด้านโครงสร้างและนโยบาย

1) การมีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทาง เป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษาทุกระดับขาดการเชื่อมโยงระหว่างกัน

2) สถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการเฉพาะในการรับนิสิต นักศึกษาพิการ เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่ชัดเจน

4.2.4.7 ด้านสังคมและวัฒนธรรม

1) ผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชน สังคม ขาดความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ไม่ถูกต้องต่อความพิการ

2) ผู้ปกครองคนพิการโดยรวมมีฐานะยากจนมาก และขาดความรู้ขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาบุตรหลานที่พิการอย่างจริงจัง

3) มีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาของภาครัฐอีกมาก

4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางจิตใจ สติปัญญา ออทิสติก และหูหนวกไม่สามารถเรียกร้องสิทธิและโอกาสที่พึงมี พึ่งได้ และสามารถพัฒนาได้น้อยกว่าความพิการประเภทอื่น

4.2.4.8 ด้านเทคโนโลยี

1) คนพิการโดยรวมไม่สามารถเข้าถึงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ

2) รัฐจัดสรรงบประมาณไม่ครอบคลุมค่าใช้จ่ายที่จำเป็นขั้นพื้นฐานสำหรับคนพิการแต่ละประเภท ตลอดจนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้คนพิการยังไม่เพียงพอ

3) ความผันแปรทางการเมือง ทำให้นโยบายของแต่ละรัฐบาลขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและขาดความต่อเนื่อง

4) หน่วยงานของรัฐ ขาดการบูรณาการการจัดสรรและการติดตามงบประมาณเกี่ยวกับการพัฒนาคนพิการ

5) ขาดความเชื่อมโยงในการติดต่อสื่อสารระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษา สำหรับคนพิการ

4.2.4.9 ด้านการเงิน

1) งบประมาณและทรัพยากร โดยเฉพาะเงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ ในการพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาพิเศษมีจำกัดและขาดความต่อเนื่อง

2) การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการใช้งบประมาณสูงกว่าการจัดการศึกษา สำหรับคนทั่วไป

3) สถาบันอุดมศึกษาบางแห่งขาดการจัดสรรงบประมาณ รองรับความต้องการ จำเป็นของนิสิต นักศึกษาพิการ

4.3 ยุทธศาสตร์และแนวทางการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

การศึกษานี้ได้นำเสนอ 9 ยุทธศาสตร์ และ 34 แนวทางในการจัดการศึกษาของคน พิการมีรายละเอียด ดังนี้

4.3.1 ยุทธศาสตร์ 1 พัฒนาการศึกษาปฐมวัยของคนพิการ

แนวทาง

1. พัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยที่พิการ และทุพพลภาพอย่างทั่วถึง เพื่อ การศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ./สช.

2. พัฒนาคู่มือและบุคลากรด้านการศึกษาปฐมวัยให้มีความรู้ ความสามารถในการ ฝึกเด็กพิการให้รู้จักช่วยเหลือตนเองได้

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ./สช.

3. สนับสนุนสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสมแก่เด็กนักเรียนพิการ
หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ./สช.

4. ส่งเสริมสถานศึกษาทั้งที่เป็น โรงเรียนและศูนย์การเรียนให้มีความพร้อมและ
ศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยที่พิการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ./สช.

5. ส่งเสริม สนับสนุนผู้ปกครอง องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วน
ท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมในการให้ความรู้และจัดการศึกษา
ปฐมวัยของเด็กพิการอย่างทั่วถึง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- ผู้ปกครอง
- องค์กรคนพิการ
- องค์กรชุมชน
- องค์กรเอกชน
- องค์กรวิชาชีพ
- สถาบันศาสนา
- สถานประกอบการ
- สถาบันสังคมอื่นๆ

4.3.2 ยุทธศาสตร์ 2 พัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐานของคนพิการ

แนวทาง

1. เร่งพัฒนาคุณภาพของนักเรียนพิการให้ได้รับความรู้ มีความสามารถและมีทักษะเต็มตามศักยภาพตามอายุ และช่วงวัยเป็นฐานของการดำรงชีวิต และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

2. เร่งพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนพิการเป็นสำคัญ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

3. เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานด้านวิชาการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

4. ส่งเสริมให้คนพิการทุกคนได้รับโอกาสและมีการศึกษาระดับพื้นฐานตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกสถานที่ ทั้งสถานศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษา

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

5. เร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอนเด็กพิการในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

6. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- ผู้ปกครอง
- องค์กรคนพิการ
- องค์กรชุมชน
- องค์กรเอกชน
- องค์กรวิชาชีพ
- สถาบันศาสนา
- สถานประกอบการ
- สถาบันสังคมอื่นๆ

4.3.3 ยุทธศาสตร์ 3 พัฒนาการอาชีวศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมภาพลักษณ์และการเรียนอาชีวศึกษาของคนพิการที่มีคุณภาพ ดังเช่นโรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ที่สามารถตอบสนองความต้องการแรงงานของประเทศได้

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

2. พัฒนามาตรฐานอาชีพของคนพิการตลอดจนสมรรถนะและทักษะแรงงาน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

3. ส่งเสริมให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นแกนหลักในการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาลักษณะทวิภาคี และสหกิจศึกษาให้มากขึ้น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

4. ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงและเทียบโอนการเรียนรู้อาชีวศึกษาทั้งการศึกษาในระบบการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ./สช./สกอ.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

4.3.4 ยุทธศาสตร์ 4 พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมและขยายการมีส่วนร่วมในการจัดการระดับอุดมศึกษาของคนพิการ ทั้งทางด้านปริมาณและสาขาวิชา

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สกอ.

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาที่พิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สกอ.

4.3.5 ยุทธศาสตร์ 5 พัฒนาการศึกษานอกระบบ/นอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการในสถานศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

2. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของแหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการให้มีความหลากหลายอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

3. ให้มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุนให้มีการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

4. พัฒนาการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ เพื่อให้สังคมของคนพิการเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ก้าวทันเทคโนโลยี สอดคล้องกับบริบทของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

4.3.6 ยุทธศาสตร์ 6 ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของ คนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดและสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในรูปแบบที่หลากหลาย มีคุณภาพและมาตรฐาน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.

2. พัฒนาคูและบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ มีทักษะ และมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.

3. ส่งเสริมการให้เงินอุดหนุนแก่คุณครูผู้สอนนักเรียนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.

4. สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.

4.3.7 ยุทธศาสตร์ 7 พัฒนาการศึกษารองโรงเรียนเอกชนสำหรับคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของเอกชน มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สช.

2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาเอกชนมีวิทยฐานะ สวัสดิการและความมั่นคงในวิชาชีพ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สช.

3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชนให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สช.

4.3.8 ยุทธศาสตร์ 8 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการจัดสรรและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคนพิการ

แนวทาง

1. จัดเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับนักเรียนพิการเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอกับการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สป.ศช./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงการคลัง

2. จัดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กพิการและทุพพลภาพ รวมทั้งพัฒนากองทุนกู้ยืมระดับอุดมศึกษาให้เพียงพอ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สป.ศธ./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงการคลัง

3. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการระดมเงินรายได้และการจัดเก็บภาษีมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงมหาดไทย/อปท.
- กระทรวงการคลัง

4. สร้างแรงจูงใจให้ครอบครัว ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการศึกษาสำหรับคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- ครอบครัวคนพิการ
- องค์กรคนพิการ
- องค์กรชุมชน
- องค์กรเอกชน
- องค์กรวิชาชีพ
- สถาบันศาสนา
- สถานประกอบการ
- สถาบันสังคมอื่นๆ
- กระทรวงพัฒนาการสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กระทรวงวัฒนธรรม

4.3.9 ยุทธศาสตร์ 9 ส่งเสริมการจัดการศึกษาเฉพาะทางของคนพิการ

แนวทาง

1. ส่งเสริมสถานศึกษาเฉพาะทางให้สามารถจัดการศึกษาแก่คนพิการได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สป.ศช./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครู ผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

- กระทรวงศึกษาธิการ/สป.ศช./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน.
- กระทรวงมหาดไทย/อปท.

รายละเอียดของยุทธศาสตร์ แนวทาง และหน่วยงานรับผิดชอบดูตารางที่ 5.1

ตารางที่ 4.1 รายละเอียดของยุทธศาสตร์ แนวทาง และหน่วยงานที่รับผิดชอบ

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ 1 : พัฒนาการศึกษาปฐมวัยของคนพิการ	1. พัฒนาและเตรียมความพร้อมเด็กปฐมวัยที่พิการ และทุพพลภาพอย่างทั่วถึง เพื่อการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต. ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช./สช.
	2. พัฒนาคูและบุคลากรด้านการศึกษาปฐมวัยให้มีความรู้ความสามารถในการฝึกเด็กพิการให้รู้จักช่วยเหลือตนเองได้	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต. ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช./สช.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	3. สนับสนุนสื่อ และวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอและเหมาะสมแก่เด็กนักเรียนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต. ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช./สช.
	4. ส่งเสริมสถานศึกษาทั้งที่เป็นโรงเรียนและศูนย์การเรียนรู้ที่มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัยที่พิการได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./อบต. ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช./สช.
	5. ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการ องค์กร ชุมชน เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันทางสังคมในการให้ความรู้และจัดการศึกษาปฐมวัยของเด็กพิการอย่างทั่วถึง	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้ปกครอง ▪ องค์กรคนพิการ ▪ องค์กรชุมชน ▪ องค์กรเอกชน ▪ องค์กรวิชาชีพ ▪ สถาบันศาสนา ▪ สถานประกอบการ ▪ สถาบันสังคมอื่นๆ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 : พัฒนาการศึกษาระดับพื้นฐานของคนพิการ	1. เร่งพัฒนาคุณภาพของนักเรียนพิการให้ได้รับความรู้ มีความสามารถและมีทักษะเต็มตามศักยภาพตามอายุ และช่วงวัยเป็นฐานของการดำรงชีวิต และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นต่อไป	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.
	2. เร่งพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะในการจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนพิการเป็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	3. เร่งรัดพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานด้านวิชาการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อบต./เทศบาล/อบจ.
	4. ส่งเสริมให้คนพิการทุกคนได้รับโอกาสและมีการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่การศึกษาปฐมวัยจนถึงมัธยมศึกษาอย่างมีคุณภาพในทุกสถานที่ ทั้งสถานศึกษาของรัฐ เอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันอื่นๆ ที่จัดการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.
	5. เร่งแก้ปัญหาการขาดแคลนครูและบุคลากรทางการศึกษาที่สอนเด็กพิการในสถานศึกษาของรัฐและเอกชน	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./สช. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท./เทศบาล/อบจ.
	6. ส่งเสริม สนับสนุน ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ผู้ปกครอง ▪ องค์กรคนพิการ ▪ องค์กรชุมชน ▪ องค์กรเอกชน ▪ องค์กรวิชาชีพ ▪ สถาบันศาสนา ▪ สถานประกอบการ ▪ สถาบันสังคมอื่นๆ
ยุทธศาสตร์ที่ 3 : พัฒนาการอาชีวศึกษาของคนพิการ	1. ส่งเสริมภาพลักษณ์และการเรียนอาชีวศึกษาของคนพิการที่มีคุณภาพดังเช่น โรงเรียนอาชีวพระมหาไถ่ที่สามารถตอบสนองความต้องการแรงงานของประเทศได้	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2. พัฒนามาตรฐานอาชีพของคนพิการตลอดจนสมรรถนะและทักษะแรงงาน	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	3. ส่งเสริมให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามาร่วมเป็นแกนหลักในการจัดการอาชีวศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาลักษณะทวิภาคี และสหกิจศึกษาให้มากขึ้น	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	4. ส่งเสริมให้เกิดความเชื่อมโยงและเทียบโอนการเรียนรู้ อาชีวศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และ การศึกษาตามอัธยาศัยของคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สอศ./สช./สกอ. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
ยุทธศาสตร์ที่ 4 : พัฒนาการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของคนพิการ	1. ส่งเสริมและขยายการมีส่วนร่วมในการจัดการระดับอุดมศึกษาของคนพิการ ทั้งทางด้านปริมาณและสาขาวิชาที่เรียน	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สกอ.
	2. ส่งเสริมสนับสนุนให้สถาบันอุดมศึกษามีศักยภาพและให้บริการทางด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ นักศึกษาที่พิการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สกอ.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ 5 : พัฒนา การศึกษานอกระบบ/นอก โรงเรียน และการศึกษาตาม อัธยาศัยของคนพิการ	1. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของคนพิการในสถานศึกษาตาม อัธยาศัยของสถานศึกษาและ หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและ เอกชน	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/กศน. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	2. เพิ่มปริมาณและคุณภาพของ แหล่งเรียนรู้สำหรับคนพิการให้ มีความหลากหลายอย่างมี ประสิทธิภาพและเพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/กศน. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	3. ให้มีมาตรการส่งเสริมสนับสนุน ให้มีการผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ สื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของคนพิการอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./กศน. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	4. พัฒนาการจัดการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของคนพิการเพื่อให้สังคมของ คนพิการเป็นสังคมแห่งการ เรียนรู้ตลอดชีวิต ก้าวทัน เทคโนโลยี สอดคล้องกับบริบท ของเศรษฐกิจ สังคม การเมือง ฯลฯ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/กศน. ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
ยุทธศาสตร์ที่ 6 : ส่งเสริม การจัดการศึกษาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นของ คนพิการ	1. ส่งเสริมศักยภาพขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัด และสนับสนุนการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการในรูปแบบที่ หลากหลาย มีคุณภาพและ มาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
	2. พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความรู้ มีทักษะ และมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.
	3. ส่งเสริมการให้เงินอุดหนุนแก่คุณครูผู้สอนนักเรียนพิการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.
	4. สร้างความตระหนักและเตรียมความพร้อมทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สพฐ./ศษ.
ยุทธศาสตร์ที่ 7 : พัฒนาการศึกษาระดับโรงเรียนเอกชนสำหรับคนพิการ	1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษาของเอกชน มีทักษะในการจัดการเรียนการสอนนักเรียนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สช.
	2. ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูในสถานศึกษาในสถานศึกษาเอกชนมีวิถีสอน สวัสดิการ และความมั่นคงในวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สช.
	3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาเอกชนให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการได้อย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ■ กระทรวงศึกษาธิการ/สช.

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ยุทธศาสตร์	แนวทาง	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
ยุทธศาสตร์ที่ 8 : เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการการจัดสรรและระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาของคนพิการ	1. จัดเงินอุดหนุนรายหัวสำหรับนักเรียนพิการเพื่อการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เพียงพอต่อการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพ.ศธ./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ▪ กระทรวงการคลัง
	2. จัดให้มีกองทุนเพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก พิการและทุพพลภาพ รวมทั้งพัฒนากองทุนกู้ยืมระดับอุดมศึกษาให้เพียงพอ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพ.ศธ./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ▪ กระทรวงการคลัง
	3. ส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการระดมเงินรายได้ และการจัดเก็บภาษีมาใช้ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท. ▪ กระทรวงการคลัง
	4. สร้างแรงจูงใจอย่างเพียงพอให้ครอบครัว ผู้ปกครอง องค์กรคนพิการ องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดและสนับสนุนการศึกษาสำหรับคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ครอบครัวคนพิการ ▪ องค์กรคนพิการ ▪ องค์กรชุมชน ▪ องค์กรเอกชน ▪ องค์กรวิชาชีพ ▪ สถาบันศาสนา ▪ สถานประกอบการ ▪ สถาบันสังคมอื่นๆ
ยุทธศาสตร์ที่ 9 : ส่งเสริมการจัดการศึกษาเฉพาะทางของคนพิการ	1. ส่งเสริมสถานศึกษาเฉพาะทางให้สามารถจัดการศึกษาแก่คนพิการได้อย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพ.ศธ./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท.
	2. ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ และทักษะในการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ กระทรวงศึกษาธิการ/สพ.ศธ./สพฐ./สกอ./สอศ./สช./กศน. ▪ กระทรวงมหาดไทย/อปท.

4.4 การแปลงยุทธศาสตร์ไปสู่ภาคปฏิบัติ

4.4.1 ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมกันผลักดันการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้เหมาะสมกับบทบาทและหน้าที่ของตนเอง โดยถือคนพิการเป็นศูนย์กลางในเรื่อง สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของคนพิการทางการศึกษา ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะต้องปรับกระบวนการทัศนคติ และวิธีการทำงานให้เอื้อต่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีประสิทธิภาพ

4.4.2 ต้องให้ความสำคัญกับการศึกษาของคนพิการ ส่งเสริม และสนับสนุนกระบวนการดำเนินงานร่วมกันของทุกภาคส่วนให้มีความเชื่อมโยงสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน